

Razno.

Konec „jugoslovanskega“ hujskača. Listi prinašajo vest o smrti znanega „jugoslovanskega“ agitatorja Franka Potočnjaka. Bil je v zadnjih polulicnih bojih v Petersburgu slučajno od „rdeče garde“ z bajoneti usmrčen... Žalostni konec izdajalca avstrijske domovine in zagovornika panslavizma! Skupno z „jugoslovanskim“ voditeljem Franjom Supilo, ki je pred par meseci v norišnici uumrl, sestavil je Potočnjak leta 1905 tako imenovano „Reško resolucijo“, ki je bila nekaka predhodnica „jugoslovanski deklaraciji“. Potočnjak pa je potem svoji stranki obrnil hrbet, imel pa vedno še tajne zveze s Srbijo. Po serajevskem umoru pobegnil je v Belgrad. Potem je šel po naročilu srbske vlade v Ameriko, kjer je razširjal med tamošnjimi slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi izseljenci jako živahno veleizdajalsko protiaustrijsko politiko. Iz Amerike prišel je potem preko Londona v Petersburg, kjer je z vsemi mogočimi sredstvi deloval za „Jugoslavijo“ in hujskal proti avstro-ogrski monarhiji. Tragika njegovega življenja tiči v dejstvu, da je bil ta „jugoslovanski“ agitator ravno od bajonetov svojih „ruskih bratov“, na tlaku središča panslavizma ubit. Smrt veleizdajalca!

Žito iz Ukrajine. K.-B. Köln, 11. marca. „Kölnische Zeitung“ poroča iz Berlina: Način razdelitve v Ukrajini se nahajajočih žitnih zalog med Nemčijo in Avstro-Ogrsko se je sedaj tako določila, da dobita Nemčija in Avstro-Ogrska ednake množine. V prvi polovici te dobe bode Avstro-Ogrska dvakrat toliko dobila, kakor Nemčija, pozneje pa narobe. — Iz tega poročila je razvidno, da je razdelitev poštena, kakor se to med zavezniki sliši. Razvidna je pa tudi vsa propalost onih hujskačev, ki hočejo ravno sedaj napraviti spor med zavezniki, ker menijo s tem pospeševati cilje naših sovražnikov.

Američanke na fronti. Rene Benjamin pripoveduje v pariškem „Journalu“, da je ženska požrtvovalnost našla v Amerikah nov delokrog. Hčere svobodne dežele niso prišle na Francosko samo zato, da bi nosile belo krilo in stregle ranjencem, zakaj mnoga izmed njih je menila, da bo imela na fronti vlogo kakor doma za morjem; prišle so, da bi bile gospodinje tudi v vizorirnih častniških poslopih. Američanke so rekle: Če mora moč izvrševati trdo vojno obrt, tedaj je najmanjša pozornost, ki mu jo more žena izkazati, da ga podpira v presledkih vročih bojev. Želi, da bi imel skrbno pogrnjeno mizo, prijazno lice gospodinje in ljudi, s katerimi bi se lahko pomenil tudi o čem drugem kakor o vojski. Rene Benjamin pravi, da bi priznanem francoskem polulicnem življenju mnogi takoj mislil na galantne dogodke, če bi slišal o takem ženskem namenu, ali motil bi se vsak, ki bi hotel ameriške običaje mejiti s francoskim duhom. Že samo dejstvo, da so žene, ki so se posvetile tej razkošni vlogi, samo iz boljnih hiš in kažejo odločno zdržljivost, zadostuje ameriškim častnikom, da se vselej dostojno obnašajo, a nikakor ne prisiljeno, tako kakor v družbi znane dame. Ameriškim gospem se je posrečilo ustvariti čudež v lotaringijskih vaseh po katerih je vojaštvo nastanjeno. Strežejo jim kakor sestri bratu in dokazujejo svoj čisti namen. René Benjamin pripoveduje o dveh sestrah, starejši vdovi a mlajši. neomoženi, ki sta napravili iz umazane lotaringijske gostilnice prijeten ameriški klub. Bali se nista ne krtače, ne cunjice, da sta pripravili prijazno stanovanje ljudem, kateri so bili začasno brez vsake udobnosti. Sami sta celo pobelili in posliskali stanovanje, da bi bilo vse kar najlepše. Vdova raznaša vselej sama jedi, ponuja in poklada na krožnike. En krožnik in ena usta, da je tem bolj vabljivo, in da ne bi nihče odklonil. Kumare in čokolada, repo in jajca, koštrunovo stegno in čežano. Nihče ni odklonil. Bila je prava umetnica v opravi zime. Snežnobeli prt, cvetice, ki so sredi zime privabile na smeh solčnih žarkov, steklenice z brušenim lotaringijskim križem in okoli vse dobrote od vseh strani sveta. Kondenzirano mleko, kruh tako bel, da mislite, da živimo sredi najlepšega miru, sirovo maslo, salata, sadje. Ko vsem postreže, sede sama za mizo, se jame razgovorjati, a pri tem ne pozabi na svoje gospodinske dolžnosti. „Ali hočete še krompirja? Bi radi kavo?“ Kolj nato pa že govori o vojski in miru, o Wilsonu, o papežu. Vsa preprosta in odkritosrčna je. Poslušaj brez vstrajnosti velike gospe, ali kakor doma daje vojaškemu kosilu prijetno eleganco. Nje neomožena sestra skrbi za ranjene vojake. Slednji dan se pelje v avtomobilu, čigar karoserijo je dala preurediti v ambulanci voz, dvajset kilometrov daleč na kolodvor, kjer stoji vsak dan vlak ranjencev in v hipu, ko se ranjenci zbude in namesitijo v kantini, spusti gramofon in odide s svojima opirama, da se ji mora človek smejati. Ali zvečer se vrne k sestri, da bi se skupaj z njo v klubu častnikov pozabavala in pogovorila z gentlemeni, ki pijo vodo, pušijo cigarete in vonjajo med.

Turška kuhinja. Turška kuhinja se razmeroma ne more primerjati nobeni drugi kuhinji. Posebno pri-

kupljivo vpliva nesnažnost, ki je doma po kuhinjah tudi bogatih Turkov. Naprava jedi ni obila, izbira pa pod vsako kritiko. Neki popotnik opisuje obed pri bogatem Turku tako-le: Mlečna juha s česnom mu ni prav nič ugajala. Ocvrti klini so bili še, dočim pa oljka gostu ni dišala, in to tem manj, ker uživajo Turki lukovno čebulo sirovo. Oljka je takorekoč narodna hrana, raste povsodi. Posebna turška bržola je iz razsekane srca, pljuč in ledic jančkovih. Zmes se položi na leseno ploščo, ovije z jančkovimi očiščenimi in obrnjenimi črevami v kite. Nad koksivim ognjem se ta obližek praži in prodaja povsod po ulicah. Dober želodec mora imeti, kdor vidi turško nesnago in umazano kuhinjsko opravilo, da sede za mizo k obedu. Marsikdo bi se rajši pristojevoljno posilil. Znano jed je jančje meso z artičoko ali kumaro, s krompirjevo prikuho in s paradizniki, ki so kuhani v olju. Riž s ptičji je manj vabljiv, bolj pa tribojna salata s čebulo, jabolki, oljko, papriko z oljem in kisom. Tudi sladčice, sadni sirupi, pšeno z želefino, mandlji, jorgurt s sladkorjem, konzervirane mandarinke so v navadi pri slednjem boljšem turškem obedu.

Achtung!

In der slowenischen Presse wie auch in mündlicher Agitation der südslawischen Gruppe wird das Gerücht verbreitet, daß die Massendeputation der Bürgermeister und Gemeindevorstände zu Sr. Majestät dem Kaiser nicht bewilligt und infolgedessen nicht stattfinden wird. Wir wollen unseren erhabenen Monarchen nicht in das politische Getriebe ziehen. Trotzdem aber müssen wir erklären, das jenes Gerücht vollkommen erfunden ist. Die Deputation wurde von Sr. Majestät in aller Gnade bewilligt. Den Zeitpunkt werden wir den Vertretern rechtzeitig schriftlich mitteilen.

Pozor!

V slovenskem časopisju, kakor tudi v ustnjeni agitaciji jugoslovanske skupine se razširja govorica, da se velika deputacija zupanov in občinskih predstojnikov k Njeg. Vel. cesarju ni dovolila in da se ne bode vršila. Mi nočemo prevzvišenega vladarja v politično gibanje vleči. Vkljub temu pa moramo izjaviti, da je ta govorica popolnoma izmišljena. Deputacija je bila od Njeg. Veličanstva v vsej milosti dovoljena. Dan bodemo zastopnikom pravočasno pismo sporočili.

Loterijske številke.

Gradec, 13. marca 1918: 41, 45, 65, 22, 43.
Dunaj, 9. marca 1918: 49, 58, 51, 63, 80.
Trst, 6. marca 1918: 68, 48, 50, 13, 82.
Linc, 2. marca 1918: 39, 47, 19, 3, 22.

Znana eksportna firma Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51 uvedla je novi, jako praktični ročni žitni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

Graščinsko oskrbnišvo v Trakostjanu

oddaja v najem svojo kovačnico z orodjem s 1. aprilom 1918.

KOSE! Kdor hoče imeti KOSE!

KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na tvrde

J. Krašovic v Žalcu

katera ima edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih je tudi več tisoč razpečala.

Za dobro kakovost se jamči.

cenik na zahtevo brezplačno.

KOSE! Cene najnižje! KOSE!

uženi... ne bodo mogli izrpati vseh predgovorov in premoga nakupičiti doma, da vsak teden dražje prodajo. Ljudstva ne bi mogli več tako izžemati, kakor so ga sedaj in to jih boli.

Vedeti moramo, da je pravico rudarstva država prejele država in da jo je polagoma dala, skoro popolnoma pa leta 1854. Zato tudi vladni načrt pravi: „Pod zaščito državske pravice se je premogarstvo silno razvijalo; v razvoju je v pretežni meri koristil kapitalom — židovskim kapitalistom namreč — državni obrat je pa zaostal l. 1854. leta 7-6%, l. 1913. pa samo še 4. Država dala tako važen del ljudskega premoženja kakor je premog brezplačno iz rok v roke zasebnemu kapitalu; sedaj je pa prišlo na kupiti večji del premoga, ki ga potrebujemo v lastne gospodarske namene, pri čemer imamo podjetjih. V tem oziru ima seveda država, saj jemlje samo to nazaj, kar je enkrat brezplačno izročila.

Cela vrsta določb pa govori o pravicah, ki jih daje država deželam. Vzrok imamo pri predvsem v glavnem namenu načrta: namreč skupno gospodarsko produkcijo s pomočjo večjih upravnih enot. Zato se dovoljuje deželam tudi izjeme, ki jih ima sicer le država sama.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Na kolodvoru v Ptujju nastala je zaradi zadnje novice velikanska razburjenost. Čehi in Jugoslovani — združeni kakor parlament — stikajo svoje glave skupaj, delajo raztaljene in poštene ter blujejo enaj in žveplo nad hudobnega „Štajerca“, ki jim je upal resnico povedati. Vse to ni prav, kajti dosedanje neznosne razmere na tem kolodvoru morajo enkrat nehati. Nismo v Podjebgradu ali Belgradu ali Ljubljani. Pri nas na Štajerskem vsled tega ne bodejo komandirali ljudje, ki jim je avstrijska domovina deveta briga in ki hočejo svojo državo le za politiko českega leva ali pa za svojo korist izrabljati: Kogar to zadene, ta ne bode tudi razumel. Ako nas pa ti gosposke ne bodejo razumeli, znali si bodemo drugi način pomagati. Kajti pritožb deželne in uslužbenecv, strank in drugih ljudi dovolj na razpolago, da se zamore v to novo gnezdo poseči. Mi vemo prav dobro, kaj sme javnost od železnice zahtevati. Mi smo pa tudi prav dobro, kaj gotovi uradniki ne smejo storiti! Morda pričemo v prihodnji številki z objavljanjem prav zanimivega tozadavnega gradiva.

Iz Sv. Trojice v Halozah se nam poroča, da spada med najzvestejše pomočnice čednega in od pet do glave častitega Potrča „Marjina devica“ imenom Terezija. Prabah. Ta devojka je bržkone že lepote čednosti gospoda Potrča skušala, ker gre za navdušeno za „jugoslovansko“ stvar v tej in nabira tako pridno podpisje za „jugoslovansko državo.“ Svetovali bi tej nedolžni ženi, da naj se raje za domačo kočo briga, nego za politiko, ki takim osebam res ne gre. Drugače jo bodemo še občutneje za seba prijeli. Potrč, namreč blagoslovljeni, najti gospod Potrč, ki je pri Nemcih že toliko vina popil, da bi ga v celem življenju ne bi bil zaslužil, ta Potrč je toraj lahko namenjen na svoje pomočnice, ki so menda mnogo tako čedne kakor on sam.

Pametno gospodarsko delo. Na predlog občinskega sveta ptujškega se je sklenilo, dovoliti dovolj velike vrtove za zelenjavo v celotno korist. V ta namen so dali na razpolago: mestna občina 3 orale zemlje, oskrbnišvo grofa Herbersteina 4 orale, kmetijsko društvo v Ptujju pa 1 oral. Z nasadom in skrbjo teh zemljišč se je pooblastilo znanega strokovnjaka g. oskrbnika Hiltcher. Upati je, da se bode to pametno gospodarsko delo tudi v drugih krajih posnemalo. Kajti na ta način se bode mnogo lažje bremena in težave vsakega časa pretrpelo.